

Bilag II.

Skrivelse fra Fiskeragent M. Munk

til det af Folkethinget i Samlingen 1875—76 nedsatte Fiskeriudvalg.

Da en af Danmarks væsentligste Erhvervs-tilber, nemlig Fiskeriet, forestaar en Omordning, hvortil Lovudkastet foreligger i Rigsdagen, fremkomme disse Bemærkninger, for om muligt at behøje nogle af de Hovedpunkter, som fornemmelig skulle undertages dels Forandringer, dels totalt Forbud.

Swad der vel nærmest har bidraget til og fremstyndet Nedsættelsen af den Regjeringskommission, hvis Virksomhed foreligger i Lovudkast til Fiskerilovens Omordning, er Klager over Brugen af Slæbe- og Gaandvaad til Aalefiskeri, hvilket Maade at fiske paa har udvillet sig stærkt i Løbet af de sidste 10 Aar paa Grund af det bedre Udbytte og den større Indtægt, som derved indvindes, men som den projekterede Lov truede med at afbøde.

Denne Fiskemethode blev imidlertid i Aaret 1866 støttet af selve Regjeringen og under Ledelse af dalevende Skuespiller Schmidt overført fra Limfjorden til de øvrige danske Vand, idet der blev tildelt 4 anerkjendt dygtige Fiskere fra Limfjorden en Understøttelse af 400 Kr., for at disse skulde rejse til forskjellige Steder og der dels undervise Fiskerne i Brugen af Vaad, dels ogsaa med Nøiagtighed undersøge, om Aalenes Mængde var rigelig.

Horsens-, Kolding-, Veile- og Sønderborg Fjorde bleve først undersøgte, og Fiskernes Udsagn godtgjorde Aalenes rigelige Tilstedeværelse paa disse Steder. Senere paa Aaret blev Odense Fjord undersøgt, og ogsaa der var en utrolig Mængde af Aal, men saa smaa, at Fjorden atter hurtigt blev forladt. I de senere Aar har imidlertid Fiskeriet ved Odense forbedret og udvillet sig i en saadan Grad, at Aalene derfra maa betragtes som hørende til de bedste baade i Kvantitet og Kvalitet.

Den ny Maade at fiske paa blev derefter hurtigt indført overalt; ved Middelfart og Kolding danne sig saaledes strax et stort Selskab, som først i Forening prøvede Methodens Fortrinlig-

hed, derpaa delte sig, idet Halvdelen forenede sig med Fiskere fra de næstliggende Ryster, navnlig Jænsborg- og Sønderborg Fjorde, saa at det Hele danne eet stort Kompagni, som i flere Aar fiske med saa godt Udbytte, at hver Mand i de 4 Sommermaaneder havde en Netto-Fortjeneste af 800—1,000 Kr.

De her omtalte Aalevaad tilvirkes alle i Søndergaard Sogn ved Limfjorden, hvorfra aarlig udføres 10—12 Stk. til Jænsborg og Sønderborg, hvor dette Fiskeri endnu er det fremherskende.

Tilstedeværelsen af denne Rigdom af Aal i de næstliggende Fjorde rygte sig efterhaanden ogsaa til Stralsund, hvorfra strax en Del af de der hjemmehørende Fiskerbaade begav sig til de nævnte Fjorde for at fiske med det hos dem brugelige Redskab, et Slags Bundslæbevaad en miniature, med hvilket Redskab der i Aarhundreder har været fisket i det saakaldte Stettiner-Gaff samt Fjordene og Vigene ved de preussiske Ryster, uden at enten Aalenes eller andre Fiskearters Mængde er aftagen i mindste Maade, hvilket Fiskeriet i Sommeren 1875 udviser, som til Fiskernes store Forbauselse udbragte et Resultat, som ikke var opnaaet i 50 Aar isorveien.

Stettiner-Gaffet er c. 3 Mile langt og c. 2½ Mile bredt og derfra blev i Sommeren 1875 ugentlig fisket og affat til Stettin og Berlin gennemsnitlig 3,000 Lpd. Aal, og ikke sjældent steg den ugentlige Fangst til 4,000 Lpd. Den mindste ugentlige Udførsel var 2,000 Lpd.

Ved Siden af Vaadfiskeriet paa ovennævnte Stettiner-Gaff blev tillige af over 1,000 Fiskere drevet et storartet Krogfiskeri.

Disse stralsundske Fiskere spredte sig efterhaanden ogsaa til de sydøstlige Ryster, hvilket foranledigede disses Beboere til at indgive Klager over disse Udlændinges uberettigede Fiskeri, og disse Klager bevirkede sandsynligvis, at Lov af 9de Marts 1872 fremkom, som forbyder Bundslæbevaad til Aalefiskeri, ligesom det med Sikker-